

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-21 i 5-6
Administracja 10-20-31-34-46
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 11

GRODNO

poniedz. 11 stycznia 1926 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm² z tekstem Drobn.
za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz.
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-jo
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w na-
główku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

P z **Płomieni Czerwonej rewolucji**
Dramat w 8 akt. na tle rewolucji 1917 r. w Rosji i trzęsienia ziemi w Japonji.
Nad program **K O M E D J A**

Dzieje Zamku

(dok.)
Widomo, że ongi Zamek grodzkiński stanowił zamknięty w sobie kompleks budowli z czego obecnie pozostał jedynie jeden bok, stanowiący większą połowę całości, reszta zaś popłynęła do Bałtyku, wraz z podmywaną przez Niemen, w ciągu lat całych, częścią góry zamkowej.
Aby reszta góry, a z nią całość obecnego Zamku, nie stała się łupem karyńskiego Niemna, który umiłowal sobie górę zamkową i stałe pieczołowicie, a jednocześnie dość natarczywie "obiera" się o nią, skierowując zdecydowanie swój silny prad w jej stronę, należy przedewszystkiem zabezpieczyć górę Zamkową przez wzmocnienie jej w jakikolwiek sposób. W tym celu należało wykonać przedewszystkiem plan sytuacyjny, co, jak powiedzieliśmy wyżej, zostało uszczególnione. Obecnie pozostaje dalsza część pracy—polega ją na wykonaniu tego co zostało zamierzone.
Projekt umocnienia góry polega na wybudowaniu bulwaru, który następnia obiegają się będzie wzdłuż Niemna, w stronę mostu oraz w stronę Kuloży. Bulwar ten będzie podstawą, na której kondygnacjami wznosić się będzie w górę umocnienie—mniejsza już wtedy jakie oży z kamieni, jak góra kołozńska, czy też z ziemi, faszczy, oplatanie obruszcianym płótnem bądź obsadzona wierzba czy wiklina.
Sposób umocnienia góry przy pomocy nawieszanej ziemi nie będzie stosunkowo zbyt kosztownym, bowiem dostateczna jej ilość znajduje się na ogromnym dziedzińcu zamkowym, który należy obniżyć na znaczną wysokość—paru metrów—celem przywrócenia dawnego charakteru zamkowej budowli—obecnie budynkiem dwoj. piętrowym wtedy, gdy ongi był on 2. piętrowym, bowiem dotychczasowe piwnice stanowiły dawny parter, parter zaś obecny i

piętro i t.d. Wzmocnienie tedy góry ściśle połączone jest z elementarnymi robotami, zdążającymi do przywrócenia dawnego charakteru, dzięki czemu, jak to się mówi, przy jednym ogniu upieczono zostaną dwie pieczenie.
Jak tedy widzimy Zamek stanie się w przyszłości 2. piętrową budowlą. Obecne piwnice w przyszłości podniesione zostaną do godności parterowych sal przyszłego Muzeum, na co—mimo to, że—wedle danych historycznych, niegdyś służyły za stajnie—w zupełności zasługują, również ze względu na swe położenie—jako rozmiary, jak również na powagę ich wysokość i zdobięcie—piękne sklepienia. Roboty sposobliwawczo prowadzone dotąd (obecnie przeważnie ze względu finansowych), dały poważne wyniki w kierunku odkrycia dawnych lochów oraz naprowadziły na drogi wskazujące na istnienie podziemnych połączeń, przebiegających między obecnymi odwiecznego zamczyska, na ruinach którego wzniesiono obecny Zamek. Lochy te doprowadzą niewątpliwie do odkrycia przejścia, które, jak wskazuje stare dokumenta, łączyło pod korytem rzeki Zamek z klasztorem ufransiszkańskim, na przedmieściu Janiemieńskim.
Sklepienia piwniczne, o których wyżej, jako również podobne łuki i kolumny, na jakich wsparte są one w salach obecnie parterowych, są najpiękniejszą ozdobą zamku, stanowiącą prawdziwe zabytkowe i jedyną właściwie oznakę starożytności murów, które zewnętrzny wyglądem przypominają raczej nowoczesne koszary niż cenny zabytek budownictwa.
Działaniem czynników, zajętych pracami na Zamku, jest przywrócenie dawnego historycznego wyglądu Zamku, zarówno wewnątrz, jak i zewnątrz. Ku temu zmierzają dokonane już i dokonane się mające ro-

Doktor
Z. WEJSBREM
Orzeszkowej 4. telef. 31
Prześwietlanie płuc, serca i żołądka.
Leczenie chorób skórnych i włosów.
Promienie Rentgena:
Diathermia czyli elektr. przegrzewanie:
Reumatyzm, ischias, choroby serca, podagra.
d'Arsonwalizacja, elektryzacja, masaż wibracyjny, lampa kwarcowa.

boty wewnętrzne w tej części Zamku, która oddana została przez wojskowość na użytek Muzeum, polegając na wyrzuceniu ścian wstawionych przez b. władzę rosyjskie, wstępnych podłóg żelazo-betonowych, których usunięcie wymaga olbrzymich trudów i maszynierstwa, ohydnych piobów ceglanych i żelaznych i t.p. kulturalnych inwestycji, w jakie obfitują wszelkie byłe „kaziune” budynki. Należą do nich także ślady oszalowania nowożytnego wywili, żaluzji, zasłonek, mury zabytku minionej epoki, których usunięcie nie można, jak np. klozety, których wstępną rurę różnej grubości ściekają brudnym węzowym gzygżakiem wzdłuż ścian sal z piętra na piętro, przechodząc dwami kładkami sklepienia i raniąc je śmiertelnie. Ta fatalna „okoliczność” będzie ukryta do granic możliwości, nie w takim jednak stopniu, jak by to należało.
Przywrócenie obok pierwotnego wyglądu na zewnątrz dokonane zostało na razie w jednym miejscu, dzieła przywróceniu korytarza wewnątrz, którego Zamek z dawnym wieżą nad bramą wjazdową i mostem, który ma być znowu wmurowany, przez wyjście w nią zamu-

rowanych strzelnic. Dalszą robotą w tym kierunku będzie wzniesienie nadbudówki nad sklepieniem bramy wjazdowej, która to będzie pokryta specjalnie przystosowanym do celowości dachem. Przez wykonanie tej roboty będzie uczyniony nowy krok w powrocie do dawnego wyglądu Zamku, oraz zdobycia X metrów przestrzeni dla wielkich celów, do jakich przeznaczono obecnie Zamek.
Następnie zaś kolejno po sobie następować będą oczywiście w dalszej już przyszłości stopniowe roboty zmierzające do zaciężenia koszarowego wyglądu Zamku, a powrót do mu dawnego wyglądu przez zamurowywanie otworów nowo stworzonych, a wybijanie dawnych w ich pierwotnej wielkości i kształcie, zbudowanie zewnętrznej galerji, biegnącej ongi wzdłuż 1-go piętra Zamku oraz inne w tym kierunku roboty, których skala jest olbrzymią.
W następnym artykule damy całościowy obraz dokonanych prac oraz projektów w związku z zamierzonym przeniesieniem Muzeum na Zamek.

Bal kostiumowy

Polsk. Tow. Czerw. Krzyża
w Grodnie

Wbrew ciężkiemu kryzysowi przeżywanemu obecnie, ludziska gnębieni od szeregu lat mozolną walką o codzienny byt, szukają zapomnienia chwiloowego w teatrze lub na sali balowej, starając się możliwie oszczędnie tę sprawę załatwić, nie nadwyrężając swego budżetu. Wszakże młodzież ma również swoje prawa i mimo ustawicznego narzekania na ciężkie czasy, ohołalaby trochę potańczyć. Bilet wejściowy jest minimalnym wydatkiem przystępnym przeważnie dla każdej kieszeni, skopuł cały rozbija się o koszt toalety. Uwzględniając to Zarząd Oddz. Gr. dz. Tow. Czerwonego Krzyża organizuje dn. 1 lutego Bal Kostiumowy, uważając, że najefektowniejszą a jednocześnie najtańszą toaletą jest kostiumowa, gdyż przy odrobinie pomysłowości i dobrej woli, można ją z łatwością skleić z rozmaitych galanek domowych, lub zastąpić je kolorową bibułką upisaną na bylejakim spodzie, z czego tworzą się przepiękne kostiumy: kwiaty, motyle, rusalki, markizy i t. d.

Koszt takiej sukienki łącznie z robotą wynosi od 15—20 zł jest ona zupełnie trwałą i pozostaje świeżą do końca zabawy wzbudzając zachwyty ogólne.

Wiadomość o tej zabawie zelektryzowała Grodno.

Młodzi snują moc projektów, efektywnych ugrupowań kostiumowych trzymanych w ścisłej tajemnicy—pomysłowo doskonale, a wykonaniu ich ofiarowują się dopomóc p. kap. Nowicka (Garnarska 6), która potrafi zastosować kostium odpowiednio do twarzy a w razie żądania podjmuje się wykonać obrany wzór po możliwie niskiej cenie.

Po za tem w kancelarii Białego Krzyża od 10—11szej można obejrzeć żurnale z fantazyjnymi kostiumami świeżo sprowadzonymi z Warszawy.

Zaledwie trzy tygodnie dzieli nas od zapowiadanego balu na którym przynajmniej zostanie nagroda za najgustowniejszy kostium bibułkowy.

Do konkursu staną te panie, które między 10—11-tą już będą na sali—będzie to równocześnie nagroda za akuratność, której nam tak brakuje, a warto pośpieszyć, gdyż do 12 tylko wolno będzie tajemniczym maszczkom intrygować tancerzy, podczas odkryją swe uroczyste oblicza.

Z akcji przedwyborczej

W dniu 31 grudnia został, jak wiadomo utworzony Komitet wyborczy pracodawców polaków.

Na zebraniu Zarządu Komitetu odbytem w dniu 4 b. m. postanowiono wydać odezwę nawołującą do przyjęcia żywego udziału w wyborach, w których interesy pracodawców muszą być poważnie reprezentowane.

Odezwa w dalszej swej treści nawołuje aby wszyscy pracodawcy najszybciej nadesłali swe pełnomocnictwa do Komitetu, w którym akcją wyborczą kierują: pp. Zarzycki, Cybulski, Szabunowicz, Bon. Kozon i Plekarski. Jednocześnie odezwa zawiadamia, że w dniu 12 b. m. o godz. 7ej wiecz. odbędzie się w sali sejmiku zebranie pracodawców na które we własnym dobrze zro-

zumiałym interesie winni się jak najliczniej stawić wszyscy pracodawcy.

Kurator Okręgu Szkolnego w Grodnie

W dniu wczorajszym przybył do naszego miasta p. Kurator okręgu szkolnego Zygmunt Gąsiorowski, celem wzięcia udziału w otwarciu „Biblioteki Pedagogicznej” jakoteż dla przeprowadzenia wizytacji tutejszych szkół. P. Kuratorowi towarzyszą: naucz. wydz. Dr. Sz. Wład i Wizytator p. Rzędowski.

W myśl programu p. Kurator przybył o godz. 7ej wieczorem do gmachu państw. gimnazjum męskiego im. A. Mickiewicza, gdzie został powitany przez liczną zebranych nauczycieli wszystkich szkół w Grodnie. Z kolei dokonano otwarcia biblioteki, pomieszczonej tymczasowo we wspomnianym gimnazjum, poczem nastąpiła koncertowa część wieczoru, w której między innymi wzięli udział pp. M. Pietkiewiczowa (śpiew) i A. Lipowik-Arnall (fortepjan).

W czasie zebrania towarzyskiego przemawiał p. Kurator, składając nową wiadomość oświatowej służby życzenie pomyślnego rozwoju.

W ciągu dnia dzisiejszego dokonał p. Kurator wizytacji szkół w Grodnie, informując się na miejscu o stanie nauki.

Jesteśmy upoważnieni do zawiadomienia, że p. Kurator Okręgu Szkolnego dzisiaj w poniedziałek d. 11 stycznia przyjmować będzie osoby zainteresowane w Inspektoracie Szkolnym od godz. 4 m. 30 wiecz. począwszy.

Teatr Miejski

Dzisiaj dobroczynne przedstawienie rosyjskie na rzecz studentów.

„Zarnica”

Ukazana się zapowiadana Jednodniówka rosyjska „Zarnica” wydana na korzyść T-wa Dobroczynności. Jednodniówka obejmuje 12 stron i jest do nabycia w kioskach oraz w księgarni Iberskiego. Cena 1 zł.

Zbońscy w Grodnie

Grodno, którego słynna ta „paranajęzyczna” nie ominęła w swym pochodzie ku zbrodniowej sławie, będzie miała sposobność widzieć ją w swych murach, gdzie odegrać się ma jeden akt nieskończonej tragedji,—rozstrząsanej w konferjoneale sprawiedliwości ziemskiej, jeden z niezliczonych grzechów tych zamieniałych grzeszników.

W dniu 17 lutego tuł. Sąd Okręgowy rozpatrywać będzie sprawę Zbońskich o mord dokonany pod Grodnem w 1921 r. na osobie zamieszkałego w Grodnie przy ul. Telegraficznej pewnego technika którego podstępnie wywabiono z miasta.

Gościnnie występ tej zbrodniowej pary budził żywe zainteresowanie.

Napad

W ub. piątek dokonano napadu na powracającego z Grodna do So poćkin woźcę pocztowego Zysa. Zrabowano pakiety pieniężne, pocztylona odczęko zraniono. Szczegóły podamy następnie.

Obwieszczenie

Magistrat m. Grodna podaje do wiadomości, że w dniu 8-go lutego r. b. o godzinie 10 rano w lokalu Lombardu Miejskiego (gmach Magistratu) odbędzie się sprzedaż z licytacji niewykupionych w terminie zastawów.

Zastawy wyznaczone na sprzedaż można oglądać w lokalu Lombardu w dniu licytacji przed rozpoczęciem aukcyjnej. Właściciele tych zastawów mają możliwość wykupienia takowych aż do chwili rozpoczęcia licytacji.

Wykazy powyższych zastawów są do przejrzania w lokalu Lombardu codziennie w godzinach biurowych. Grodno dnia 7 stycznia 1926 r.

Magistrat.

1—3

Dr. Grzeg. Ałszybaja

ChOROBY Wewnętrzne i kobiece przeprowadził się i przyjmuje choroby od godz. 5—7 w domu № 6 przy ul. Zielonej (obok Elektrowni Miejskiej)

Korepetycji języków

łaciński, francuski i niemiecki w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych u krtelam Krakowicz Puszkinińska 28

Czytajcie „Nadniemeński Kurier Polski“

Nie reklama — fakt

8.000 Portretów!! DARMO!!

Dla rozpowszechnienia naszego zakładu fotograficznego między czytelnikami „Kur. Nadniemeński.” postanowiliśmy rozdać 8 000 portretów darmo. Przyniescie lub przyslijcie do zakładu naszego fotografję (starą lub nową, pojedynczą, podwójną lub grupę) z waszym dokładnym adresem na poniższym numerowanym kwicie i na odwrotnej stronie fotografji podać prosimy również nazwisko i adres, a otrzymacie w przeciągu 14 dni retuszowany, artystycznie wykonany, ze zdumiewającym podobieństwem portret, oprawiony w eleganckie passe-partout rozmiaru 85—45 cm. Skorzystajcie jaknajprędzej z naszej propozycji, gdyż dla reklamy wyznaczaliśmy ograniczoną ilość, tylko 8.000 portretów. Jako wzajemną usługę, gdy będziecie (a to napewno) z portretów zadowoleni proszę polecać nasz zakład wśród znajomych. Fotografję wysłaną otrzymacie z powrotem w całości, bez żadnego uszkodzenia wraz z artem. Za passe-partout, przesyłkę, opakowanie i zwrot kosztów orteń proszę przysłać 5 złotych. Nasz zakład, egzystując już od od przeszego czasu również cieszył się uznaniem i tem samem daje zupełną gwarancję do uczelności naszej propozycji, my jednak obowiazujemy się zapłacić 1000 złotych temu, kto dowiedzie, że wymienione warunki nie będą dotrzymane. Przekazy i listy prosimy adresować: Zakład fotograficzny „Foto Portret”, Warszawa, ul. Prózna № 7, skrz. poczt. 586. Telefony: №№ 184-51 i 171-28.

Kwit. 1764. Zgodnie z powyższą ofertą, proszę zakład fotograficzny „Foto Portret” w Warszawie nadesłać mi darmo portret fotograficzny rozmiaru passe-partout 85—45 pod warunkiem, że żadnych wydatków oprócz przekazanych w dniu dzisiejszym 5 złotych nie poniosę.

Imię

Nazwisko

Adres

Przy grupach należy twarz przeznaczoną do powiększenia oznaczyć X.

UWAGA: Od klientów, którzy już skorzystali z niniejszego ogłoszenia otrzymujemy podziękowania i bardzo dużo polecających zamówień. Wykonanie pierwszorzędne. Zamówienia przyjmujemy od każdej osoby tylko do 5 sztuk.

P. S. Prosimy o zwrócenie uwagi na adres naszego zakładu fotograficznego, gdyż w ostatnich czasach okazują się ogłoszenia o podobnym charakterze, niesumiennych firm, które przed wykonaniem zamówień, żądają dopłaty za wykonanie portretu, a nas zaś Sz. P. klienci otrzymują zupełnie gotowy artystycznie wykonany (retuszowany portret, oprawiony w passe-partout bez żadnej dopłaty.

ZAKŁADY GRAFICZNE

I PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelnii.

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROCZYNNOŚCI